



G CONSELLERIA
O PRESIDÈNCIA
I INSTITUT
B BALEAR DONA
/

Exp.: IBD 31/2019 IG
Document: informe d'impacte de gènere
Emissor: IBD/MQT
Sol·licitant: Conselleria de Serveis Socials i
Cooperació

Informe sobre l'impacte de gènere del projecte de Decret de principis generals pel qual s'estableixen els criteris d'autorització i d'acreditació dels Serveis d'Atenció Social per altres situacions de necessitat: Servei d'Atenció Social a persones implicades en un procediment judicial i Servei d'Orientació i Assessorament per a persones immigrants extracomunitàries

En data 21 de gener de 2019 (RE a l'IBD núm. L51E128), la secretària general va sol·licitar a l'Institut Balear de la Dona l'informe sobre l'impacte de gènere del projecte de Decret de principis generals pel qual s'estableixen els criteris d'autorització i d'acreditació dels Serveis d'Atenció Social per altres situacions de necessitat: Servei d'Atenció Social a persones implicades en un procediment judicial i Servei d'Orientació i Assessorament per a persones immigrants extracomunitàries; en virtut d'aquesta sol·licitud s'emet aquest informe, d'acord amb la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes.

1. Revisió del llenguatge

Pel que fa a la utilització del llenguatge, d'acord amb les indicacions de les resolucions 14.1 de 1987 i 109 de 1989 de la UNESCO; la Recomanació núm. R(90) 4 de 1990 del Consell d'Europa; la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes (article 14.11 sobre la implantació d'un llenguatge no sexista a l'àmbit administratiu com a criteri d'actuació general dels poders públics), i la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes, (estableix com a principi general en l'article 3 lletra m) "L'adopció de les mesures necessàries per fer un ús no sexista del llenguatge i, en tot cas, per evitar la



invisibilitat de les dones per mitjà del llenguatge") mitjançant un genèric que inclogui els dos sexes, la inclusió de la forma femenina o un altre recurs, encara que es fan les següents recomanacions:

- Es recomana substituir "els ciutadans" per "la ciutadania", "les persones ciutadanes" o "els ciutadans i ciutadanes"
- Es recomana substituir "tècnics" per "personal tècnic" o "tècnics/ques"
- Es recomana substituir "tècnic" per "tècnic/a"
- Es recomana substituir "treballadors" per "personal" o "treballadors i treballadores"

Cal reflectir la presència de les dones en els texts que es redacten. Per això, en la mesura que sigui possible, cal evitar l'ús del masculí com a genèric, especialment quan es refereix a persones físiques.

El llenguatge té un paper fonamental en la formació de la identitat social de les persones i és l'element que més influeix en la formació del pensament de la societat. Una de les manifestacions més notables de la desigualtat existent entre dones i homes es la invisibilització, l'ocultació de les dones en el llenguatge, així com la seva representació mitjançant imatges sexistes o discriminatòries. Els usos sexistes del llenguatge invisibilitzen les dones i impedeixen veure el que s'amaga darrere les paraules.

És correcte utilitzar les formes femenines o masculines en el càrrecs quan sabem si la persona és dona o home. Encara així, si es tracta d'un text que pot tenir validesa en el temps més enllà de la titularitat del càrrec, podem referir-nos a aquest càrrec amb el nom de l'organisme o la unitat administrativa corresponent. En qualsevol cas s'ha de seguir un únic criteri dins el mateix text.

2. Revisió del contingut

2.1. Consideracions jurídiques

Entre d'altres:

- Convenció sobre l'eliminació de totes las formes de discriminació contra la dona, aprovada por l'Assemblea General de Nacions Unides en desembre de 1979 i ratificada per Espanya.
- En els articles 2 i 3 del Tractat de la Comunitat Europea es formalitza el compromís d'integració en l'àmbit europeu de l'anomenada

transversalització de gènere, en establir explícitament que “la Comunitat s’ha de fixar l’objectiu d’eliminar les desigualtats entre l’home i la dona i promoure’n la igualtat”, entre les tasques i els objectius de la Comunitat.

- Els articles 21 i 23 de la Carta de Drets Fonamentals.
- La Comunicació de la Comissió Europea COM (96) 67 final, de 21 de febrer de 1996, disposa que s’ha d’integrar la igualtat d’oportunitats entre homes i dones en el conjunt de les polítiques i les accions comunitàries.
- L’article 14 de la Constitució espanyola assenyala el dret a la igualtat i a la no discriminació per raó de sexe. A més, l’article 9.2 estableix l’obligació dels poders públics de “promoure les condicions per a que la llibertat i la igualtat de l’individu i dels grups en que s’integra siguin reals i efectives; remoure els obstacles que impedeixin o dificultin la seva plenitud i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social”.
- La Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.
- L’article 17.2 de l’Estatut d’autonomia de les Illes Balears disposa:

“Les administracions públiques, segons la Carta de Drets Socials, vetllaran en tot cas perquè les dones i els homes puguin participar plenament en la vida laboral, social, familiar i política sense discriminació de cap tipus, i garantiran que ho facin en igualtat de condicions. A aquests efectes es garantirà la conciliació de la vida familiar i laboral.”

- La Llei 5/2000, de 20 d’abril, de l’Institut Balear de la Dona.
- La Llei 11/2016, de 28 de juliol, d’igualtat de dones i homes.

2.2. Anàlisi contextual

Constitueix l’objecte de la norma que s’està informant regular els criteris d’autorització i acreditació de serveis d’atenció social per altres situacions de necessitat a les Illes Balears. Aquests serveis inclouen:

- Serveis d’atenció social a persones implicades en un procediment judicial: són serveis que tenen per objectiu atendre a les persones encausades o



condemnares penalment per facilitar-ne la inserció social i normalitzar la seva situació personal.

- Els serveis d'orientació i assessorament pera persones immigrants extracomunitàries: per facilitar-ne la integració social, normalitzar la seva situació personal i informar-les dels recursos de la xarxa comunitària al seu abast.

Es recull com a mesura positiva per les polítiques d'igualtat, que l'entitat prestadora del servei ha de disposar d'un pla d'igualtat, previst en la Llei 11/2016, d'igualtat autonòmica.

2.3. Anàlisi sobre la pertinència o no-pertinència

La Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març per la igualtat efectiva de dones i homes estableix al seu article 1 *"Las mujeres y los hombres son iguales en dignidad humana, e iguales en derechos y deberes. Esta Ley tiene por objeto hacer efectivo el derecho de igualdad de trato y de oportunidades entre mujeres y hombres, en particular mediante la eliminación de la discriminación de la mujer, sea cual fuere su circunstancia o condición, en cualesquiera de los ámbitos de la vida y, singularmente, en las esferas política, civil, laboral, económica, social y cultural para, en el desarrollo de los artículos 9.2 y 14 de la Constitución, alcanzar una sociedad más democrática, más justa y más solidaria"*.

En el seu article 15 recull la transversalitat del principi d'igualtat entre homes i dones: *"Las Administraciones públicas lo integrarán, de forma activa, en la adopción y ejecución de sus disposiciones normativas, en la definición y presupuestación de políticas públicas en todos los ámbitos y en el desarrollo del conjunto de todas sus actividades"*.

Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes, en l'article 5, en relació a la perspectiva de gènere i avaluació de l'impacte de gènere, estableix que la perspectiva de gènere s'ha d'incorporar en totes les polítiques dels poders públics de les Illes Balears, i que en el procediment d'elaboració de les lleis i de les disposicions de caràcter general dictades, en el marc de les seves competències, per les administracions públiques de les Illes Balears, s'hi ha d'incorporar un informe d'avaluació d'impacte de gènere.

Una vegada analitzat la Norma de referència consideram que inclou una mesura positiva d'acord a les polítiques d'igualtat; encara així es considera que la inclusió en la redacció definitiva de la norma de les següents recomanacions pot ajudar al compliment dels objectius de les polítiques d'igualtat.



3. Propostes de millora i recomanacions

Sense perjudici d'altres mesures que es considerin oportunes, es recomana que en la redacció de la norma s'introdueixi:

- a) Tenir en compte les recomanacions de l'apartat 1 d'aquest informe pel que fa al llenguatge emprat en la proposta normativa.

Aquest és el criteri de la tècnica que subscriu, sotmès no obstant a qualsevol altre millor fonamentat.

Palma, 6 de març de 2019

La tècnica





GOIB
/

C/ d'Aragó, 26, 1r E
07006 Palma
Tel. 971 17 89 89
<http://ibdona.caib.es>